

PŘÍLOHY

1. TEST PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLU

Test finanční gramotnosti pro poslední ročníky základních škol v Královéhradeckém kraji. Tento test obsahuje tři části: teoretickou, praktickou a doplňující otázky.

Teoretická část

1) Peníze

1. Co je všeobecně přijímáno jako prostředek placení a směny?

- a. Bankovky a mince
- b. Směnky
- c. Peníze

2. Co je méně přesné při úhradě konkrétní částky?

- a. Hotovostní platební styk
- b. Bezhotovostní platební styk
- c. Oba druhy jsou stejně přesné

3. S jakou kartou čerpáme pouze naše vlastní peníze?

- a. Kreditní
- b. Debetní
- c. Úvěrovou

4. Pojem úrok vyjadřuje

- a. Zisk banky
- b. Cenu za půjčení peněz
- c. Hodnota všech nákladů na úvěr

5. Odkládání finančních prostředků pro budoucí použití je

- a. Pojištění
- b. Spoření
- c. Investování

6. Co není úvěrem?
 - a. Kontokorent
 - b. Hypotéka
 - c. Dluhopis
7. Množství zboží a služeb, které jsou kupující schopni a ochotni koupit za určitou cenu, představuje
 - a. Trh
 - b. Nabídka
 - c. Poptávka
8. Rovnovážná cena nastává v okamžiku,
 - a. kdy je nabídka a poptávka v rovnováze
 - b. když jsou všichni kupující s cenou spokojeni
 - c. když přestanou výkyvy ceny
9. Co je to inflace?
 - a. Procentní ukazatel poklesu reálné mzdy zaměstnance
 - b. Znehodnocení peněz
 - c. Zhodnocení peněz
10. Vyberte pravdivé tvrzení.
 - a. Výnosy jsou snížením ekonomického prospěchu.
 - b. Zisk vyjadřuje, co podnik svojí vlastní činností z dluhů vytěžil.
 - c. Vkladní knížka je spořicí produktem.

2) Hospodaření domácnosti

1. Mezi příjmy nepatří
 - a. Nájem
 - b. Podpora v nezaměstnanosti
 - c. Sociální příspěvky

2. Mezi výdaje nepatří
 - a. Spoření
 - b. Splátky dluhu
 - c. Pasivní příjem
3. S čím nám rodinný rozpočet nepomůže?
 - a. Vybrat konkrétní produkt
 - b. Vytvořit finanční rezervu
 - c. Udržet dluhy pod kontrolou
4. Peněžní částky, které se utratí na zajištění chodu domácnosti, bydlení a na nejrůznější potřeby, jsou
 - a. Investice
 - b. Příjmy
 - c. Výdaje
5. Pokud jsou příjmy větší než výdaje domácnosti, jedná se o
 - a. Vyrovnaný rozpočet
 - b. Přebytek
 - c. Schodek
6. Ideální situace je
 - a. Vyrovnaný rozpočet
 - b. Přebytek
 - c. Schodek
7. Co je to dluhová past?
 - a. Triky věřitelů (jako například nevýhodné podmínky psané malým písmem)
 - b. Situace, kdy si člověk půjčí od nedůvěryhodných subjektů a ty jej poté vydírají
 - c. Situace, kdy člověk není schopen splácet půjčku a problém řeší další půjčkou

8. Stanovení cílů finančního plánu znamená
 - a. Výběr toho, co si za peníze koupíme
 - b. Výběr toho, kolik investujeme
 - c. Stanovení termínů na jednotlivé úkoly
9. Zbytné výdaje jsou
 - a. Dobrovolné
 - b. Nedobrovolné
 - c. Dobrovolné i nedobrovolné
10. K uspokojení potřeb nad rámec základních potřeb slouží
 - a. Nutné výdaje
 - b. Zbytné výdaje
 - c. Oba druhy výdajů

3) Finanční produkty

1. Hlavním cílem obchodních bank je
 - a. Pomocť lidem
 - b. Podpořit ekonomický růst
 - c. Vlastní zisk
2. Pro banku je výhodné, když
 - a. Úroky přijaté z úvěrů jsou větší než úroky vydané vkladatelům.
 - b. Úroky přijaté z úvěrů jsou menší než úroky vydané vkladatelům.
 - c. Úroky přijaté z úvěrů jsou stejné jako úroky vydané vkladatelům.
3. Banka má, co se týká aktivních operací, roli
 - a. Dlužníka
 - b. Věřitele
 - c. Ručitele

4. Vklad na účtu je z pohledu banky
 - a. Aktivní operace
 - b. Pasivní operace
 - c. Neutrální operace
5. Mezi účelové úvěry patří
 - a. Americká hypotéka
 - b. Hypotéka
 - c. Kontokorent
6. Co je to bonita klienta?
 - a. Schopnost klienta dodržet své závazky k bance
 - b. Schopnost klienta dosáhnout svých cílů
 - c. Schopnost banky dosáhnout svých závazků ke klientovi
7. Pojišťovna je
 - a. Pojištěný
 - b. Pojistník
 - c. Pojistitel
8. Osoba uzavírající s pojišťovnou pojistnou smlouvu je
 - a. Pojištěný
 - b. Pojistník
 - c. Pojistitel
9. p.a. je úroková sazba
 - a. roční
 - b. pololetní
 - c. čtvrtletní

10. RPSN je

- a. hodnota všech výnosů banky z poskytnutého spotřebitelského úvěru
- b. současná hodnota všech nákladů banky na spotřebitelský úvěr
- c. současná hodnota všech nákladů spotřebitele na spotřebitelský úvěr vyjádřená v procentech

Praktická část

1) Peníze

1. Rodina nakoupila zboží za 10 000 Kč, musí jej zaplatit v hotovosti, nebo má i jiné možnosti placení?
 - a. Lze platit pouze hotově
 - b. Existují i jiné způsoby platby
2. Objednáme si zboží za 299,50 Kč a nepřejeme si zaplatit nic navíc, budeme tedy platit
 - a. Hotově
 - b. Bezhotovostně
 - c. Nezáleží na druhu placení, vždy zaplatíme stejnou částku
3. Vlastníme kreditní kartu se zůstatkem 10 000 Kč a limitem 5 000 Kč, můžeme si dovolit koupit zboží za 12 000 Kč?
 - a. Ano, můžeme si zboží koupit
 - b. Nemůžeme si zboží koupit, protože nemáme dostatek peněz na účtu
4. Pokud provedeme vklad 1 000 Kč při úrokové sazbě 5% ročně, kolik peněz budeme mít za jeden rok?
 - a. 1 005 Kč
 - b. 1 050 Kč
 - c. 1 500 Kč

5. Uložíme 100 000 Kč na termínovaný účet na 5 let při úrokové sazbě 5 %. Úročení je složené (každý rok se na účet připočítá 5 % z částky, kterou právě máme uloženou). Za 5 let banka odečte 500 Kč za vedení účtu. Kolik tedy celkem naspoříme?
- a. 127 628 Kč
 - b. 127 128 Kč
 - c. 128 128 Kč
 - d. 126 990 Kč
6. Rodina má kontokorent s bezúročným obdobím 30 dní. Dne 6.2. si vybere 10 000 Kč a tentýž rok dne 20.3. částku vrátí, rodina tedy
- a. Bude platit úrok
 - b. Nebude platit úrok
7. Firma spotřebuje na 1 výrobek 10 metrů látky, přičemž 1 metr stojí 50 Kč. Plánuje zisk 10 Kč na kus. DPH je 21%. Jaká bude prodejní cena? Kolik vydělá, jestliže prodá 200 kusů?
- a. Prodejní cena 617,10 Kč a zisk 1 580 Kč
 - b. Prodejní cena 617,10 Kč a zisk 2 000 Kč
 - c. Prodejní cena 72,6 Kč a zisk 1 580 Kč
 - d. Prodejní cena 72,6 Kč a zisk 2 000 Kč
 - e. Prodejní cena 107,1 Kč a zisk 1 580 Kč
 - f. Prodejní cena 107,1 Kč a zisk 2 000 Kč
8. Určete, kdy se jedná o tržní rovnováhu
- a. Při ceně 50 Kč je poptávka 100 kusů a nabídka 102 kusů
 - b. Při ceně 100 Kč je poptávka 100 kusů a nabídka 102 kusů
 - c. Při ceně 50 Kč je poptávka 120 kusů a nabídka 100 kusů
 - d. Při ceně 50 Kč je poptávka 100 kusů a nabídka 100 kusů

9. Jak se budou vyvíjet (růst či klesat) náklady na bydlení a o kolik, pokud loni činili 20.000 Kč měsíčně a roční míra inflace je 2%?
- a. Klesnou o 400 Kč
 - b. Vzrostou o 400 Kč
 - c. Klesnou o 4 000 Kč
 - d. Vzrostou o 4 000 Kč
10. Pokud vložíme na vkladní knížku 20 000 Kč při úroku 0,05 %, kolik si můžeme za jeden rok vybrat peněz?
- a. 21 000 Kč
 - b. 20 010 Kč
 - c. 19 990 Kč
 - d. 19 000 Kč

2) Hospodaření domácnosti

1. Občan A má plat 25 000 Kč a platí nájem ve výši 19 000 Kč, občan B vydělává 14 000 Kč a má nájemné ve výši 5 000 Kč. Kdo má větší příjem?
- a. Občan A
 - b. Občan B
2. Rodina musí každý měsíc zaplatit za chod domácnosti 10 000 Kč, manželka má výplatu 8 000 Kč a manžel pronajímá svůj druhý byt za 9 000 Kč. Co vzniká každý měsíc v rodinném rozpočtu?
- a. Ztráta 7 000 Kč.
 - b. Přebytek 7 000 Kč.
3. Rodina má příjem 50 000 Kč a výdaje ve výši 35 000 Kč. Také má dluh ve výši 60 000 Kč za nový nábytek. Ráda by si ale dokoupila i novou televizi za 24 000 Kč. Jaké je Vaše doporučení?
- a. Půjčit si na novou televizi.
 - b. Ušetřit si na novou televizi, a až poté splácet dluh.
 - c. Nejdříve splácet dluh.
4. Občan X vydělá 10 000 Kč a má pasivní příjem 6 000 Kč. Nájem platí 5 000 Kč, chodí 5x měsíčně do kina za 200 Kč a projí 6 000 Kč. Jednou

měsíčně také poseká trávu sousedovi za 300 Kč a od druhého souseda si nechá donést tisk za 100 Kč. Jaké jsou jeho výdaje?

- a. 4 200 Kč
- b. 3 600 Kč
- c. 12 100 Kč

5. Rodina má příjem ze zaměstnání 40 000 Kč, platí nájem 9 000 Kč a provoz domácnosti jí stojí dalších 9 000 Kč, nakoupí jídlo za 8 000 Kč měsíčně a na zábavu si nechává 5 000 Kč. Jakou má rodina finanční rezervu?

- a. 9 000 Kč
- b. 14 000 Kč
- c. 23 000 Kč

6. Rodina má měsíční příjmy 100 000 Kč a výdaje 60 000 Kč, nyní má stranou 30 000 Kč. Jaké je Vaše doporučení?

- a. Rodina si může koupit vybavení za 40 000 Kč.
- b. Rodina si může koupit vybavení za 70 000 Kč.
- c. Rodina si může koupit vybavení za 80 000 Kč.

7. Občan Y má příjmy 10 000 Kč a výdaje 8 000 Kč. Musí také splácet půjčku ve výši 2 000 Kč měsíčně. Tento měsíc bude mít ale nečekané výdaje dalších 1 500 Kč, jaké je Vaše doporučení?

- a. Občan Y by měl splatit alespoň 500 Kč. Prokáže tak dobrou vůli a jistě nebude problém se dohodnout na doplacení v budoucnu.
- b. Občan Y nesplatí tento měsíc splátku a doplatí ji příště.
- c. Občan Y by si měl půjčit, aby mohl splatit celou dlužnou částku.
- d. Občan Y by se měl nejdříve pokusit prodat něco ze svého majetku, nebo si najít další příjem.

8. Na co není dobré si půjčovat? (Je povoleno více možností.)

- a. Obraz Váza růží (Pierre Auguste Renoir)
- b. Dovolená v Itálii
- c. Vánoční dárky

9. Rodina má příjem 40 000 Kč měsíčně. Obvykle projí 12 000 Kč a za dopravu do práce zaplatí 3 000 Kč. 5 000 Kč platí synovi ubytování na VŠ a 3 000 Kč projezdí na výletech. Také si jednou měsíčně zajde na večeři do restaurace za 1 000 Kč. Tento měsíc bude mít nezbytné výdaje ve výši 20 000 Kč. Jak danou situaci vyřešit?

- a. Nezaplatí VŠ koleje.
- b. Půjčí si a vše zaplatí.
- c. Budou chodit do práce pěšky.
- d. Nepojedou na výlety.
- e. Nepojedou na výlety, ani nepůjdou do restaurace.

10. Určete, které ze zmíněných nákladů jsou zbytné

- a. Posilovna
- b. Potraviny
- c. Nájemné
- d. Lekce hry na kytaru
- e. Daně
- f. Kino a divadlo

3) Finanční produkty

1. Vyberte nejvýhodnější variantu z pohledu banky

- a. Úrok na spořicímu účtu 0,1 %
- b. Úrok na spořicímu účtu 0,4 %
- c. Úrok na spořicímu účtu 1,2 %

2. Seřadte od nejvíce výnosného k nejméně výnosnému

- a. Spořicí účet, běžný účet, termínovaný vklad, stavební spoření
- b. Běžný účet, termínovaný vklad, stavební spoření, spořicí účet
- c. Stavební spoření, termínovaný vklad, spořicí účet, běžný účet
- d. Termínovaný vklad, stavební spoření, spořicí účet, běžný účet
- e. Stavební spoření, spořicí účet, termínovaný vklad, běžný účet

3. Z pohledu banky je nejuvhodnější úrok u půjčky
 - a. 5 %
 - b. 5,5 %
 - c. 6 %
4. Banka má vyšší úroky u vkladů než u půjček, jedná se o
 - a. správně nastavené míry, neboť tak dokáže přitáhnout více klientů
 - b. špatně nastavené míry, půjčky jsou aktivní bankovní operace
 - c. nelze rozhodnout
5. Jaká z možností je vhodná pro koupi nemovitosti?
 - a. Půjčku
 - b. Hypotéku
 - c. Americkou hypotéku
6. Vyberte osobu s nejvyšší bonitou
 - a. Osoba A: trvalý příjem 30 000 Kč, výdaje 10 000 Kč, věk 50 let
 - b. Osoba B: trvalý příjem 39 000 Kč, výdaje 18 000 Kč, věk 20 let
 - c. Osoba C: trvalý příjem 28 000 Kč, výdaje 6 000 Kč, věk 30 let
7. Nastane-li pojistná událost, pojištěný se obrátí na
 - a. Pojistníka
 - b. Pojistku
 - c. Pojistitele
8. Zvolte, co vybere pojistník (vždy se jedná o stejný druh smlouvy - stejné pojistné krytí)
 - a. Pojistné 2 000 Kč ročně
 - b. Pojistné 3 500 Kč ročně
 - c. Pojistné 6 000 Kč ročně

9. Vyberte nejvýhodnější variantu z pohledu klienta

- a. 2 % p.m.
- b. 3 % p.s.
- c. 5 % p.a.

10. Z pohledu banky je při půjčce o úroku 5 % nejvýhodnější RPSN

- a. 4,5 %
- b. 5 %
- c. 5,5 %

Doplňující otázky

1. Myslíte si, že máte dobré znalosti finanční gramotnosti?
 - a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
2. Zajímáte se o oblast financí i mimo školu (sledování naučných videí, četba knížek, přednášky...)
 - a. Ano
 - b. Občas
 - c. Ne
3. Jste spokojený/spokojená s výukou finanční gramotnosti na Vaší škole?
 - a. Ano
 - b. Spíše ano, ale není dle mě dostatečná
 - c. Ne
4. Myslíte si, že Vám výuka finanční gramotnosti pomůže v reálném životě?
 - a. Ano
 - b. Možná
 - c. Ne

5. Plánujete si v budoucnu sestavit vlastní rozpočet domácnosti?

- a. Ano
- b. Možná
- c. Ne

6. Než si něco koupíte, zvažujete, zda-li to opravdu potřebujete?

- a. Ne
- b. Jen při vyšších částkách
- c. Ano

7. Co cítíte, pokud se dopustíte chyby?

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Vlastní stud				
Ztrapnění				
Strach z trestu				

8. Co Vás motivuje k studiu?

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Možnost mít v budoucnu dobrou práci				
Možnost v budoucnu odvádět dobře svou práci				
Ocenění a jiné odměny za úspěch				
Pocit uspokojení, možnost zdokonalovat se				

9. Jste

- a. Žena
- b. Muž

10. Váš věk

- a. do 14 let
- b. 15 let
- c. 16 a více let

2. TEST PRO STŘEDNÍ ŠKOLU

Test finanční gramotnosti pro poslední ročníky středních škol v Královéhradeckém kraji. Tento test obsahuje tři části: teoretickou, praktickou a doplňující otázky.

Teoretická část

1) Peníze

1. Co je všeobecně přijímáno jako prostředek placení a směny?
 - a. Bankovky a mince
 - b. Směnky
 - c. Peníze
2. Co je méně přesné při úhradě konkrétní částky?
 - a. Hotovostní platební styk
 - b. Bezhotovostní platební styk
 - c. Oba druhy jsou stejně přesné
3. S jakou kartou čerpáme pouze naše vlastní peníze?
 - a. Kreditní
 - b. Debetní
 - c. Úvěrovou
4. Pojem úrok vyjadřuje
 - a. Zisk banky
 - b. Cenu za půjčení peněz
 - c. Hodnota všech nákladů na úvěr
5. Odkládání finančních prostředků pro budoucí použití je
 - a. Pojištění
 - b. Spoření
 - c. Investování

6. Množství zboží a služeb, které jsou kupující schopni a ochotni koupit za určitou cenu, představuje
 - a. Trh
 - b. Nabídka
 - c. Poptávka
7. Co je to inflace?
 - a. Procentní ukazatel poklesu reálné mzdy zaměstnance
 - b. Znehodnocení peněz
 - c. Zhodnocení peněz
8. Vyberte pravdivé tvrzení.
 - a. Výnosy jsou snížením ekonomického prospěchu.
 - b. Zisk vyjadřuje, co podnik svojí vlastní činností z dluhů vytěžil.
 - c. Vkladní knížka je spořicí produktem.
9. Kurz je
 - a. Poměr, ve kterém můžeme směnit cizí měnu za domácí a naopak
 - b. Cena za směnu peněz
 - c. Zisk směnárny
10. Co nejsou peníze v cizí měně?
 - a. Devizy
 - b. Valuty
 - c. Komodita

2) Hospodaření domácnosti

1. Mezi příjmy nepatří
 - a. Nájem
 - b. Podpora v nezaměstnanosti
 - c. Sociální příspěvky

2. Mezi výdaje nepatří
 - a. Spoření
 - b. Splátky dluhu
 - c. Pasivní příjem
3. Příjem z pronájmu bytu je
 - a. Pravidelný příjem
 - b. Nepravidelný příjem
 - c. Jednorázový příjem
4. Pokud jsou příjmy větší než výdaje domácnosti, jedná se o
 - a. Vyrovnaný rozpočet
 - b. Přebytek
 - c. Schodek
5. Ideální situace je
 - a. Vyrovnaný rozpočet
 - b. Přebytek
 - c. Schodek
6. Co je to dluhová past?
 - a. Triky věřitelů (jako například nevýhodné podmínky psané malým písmem)
 - b. Situace, kdy si člověk půjčí od nedůvěryhodných subjektů a ty jej poté vydírají
 - c. Situace, kdy člověk není schopen splácet půjčku a problém řeší další půjčkou
7. Stanovení cílů finančního plánu znamená
 - a. Výběr toho, co si za peníze koupíme
 - b. Výběr toho, kolik investujeme
 - c. Stanovení termínů na jednotlivé úkoly

8. Zbytné výdaje jsou
 - a. Dobrovolné
 - b. Nedobrovolné
 - c. Dobrovolné i nedobrovolné
9. K uspokojení potřeb nad rámec základních potřeb slouží
 - a. Nutné výdaje
 - b. Zbytné výdaje
 - c. Oba druhy výdajů
10. Řešení přebytkového rozpočtu nezahrnuje
 - a. Spoření
 - b. Investice do majetku
 - c. Prodej majetku

3) Finanční produkty

1. Hlavním cílem obchodních bank je
 - a. Pomocť lidem
 - b. Podpořit ekonomický růst
 - c. Vlastní zisk
2. Pro banku je výhodné, když
 - a. Úroky přijaté z úvěrů jsou větší než úroky vydané vkladatelům.
 - b. Úroky přijaté z úvěrů jsou menší než úroky vydané vkladatelům.
 - c. Úroky přijaté z úvěrů jsou stejné jako úroky vydané vkladatelům.
3. Banka má, co se týká aktivních operací, roli
 - a. Dlužníka
 - b. Věřitele
 - c. Ručitele

4. Vklad na účtu je z pohledu banky
 - a. Aktivní operace
 - b. Pasivní operace
 - c. Neutrální operace
5. Mezi účelové úvěry patří
 - a. Americká hypotéka
 - b. Hypotéka
 - c. Kontokorent
6. Co je to bonita klienta?
 - a. Schopnost klienta dodržet své závazky k bance
 - b. Schopnost klienta dosáhnout svých cílů
 - c. Schopnost banky dosáhnout svých závazků ke klientovi
7. Pojišťovna je
 - a. Pojištěný
 - b. Pojistník
 - c. Pojistitel
8. Osoba uzavírající s pojišťovnou pojistnou smlouvu je
 - a. Pojištěný
 - b. Pojistník
 - c. Pojistitel
9. p.a. je úroková sazba
 - a. roční
 - b. pololetní
 - c. čtvrtletní

10. RPSN je

- a. hodnota všech výnosů banky z poskytnutého spotřebitelského úvěru
- b. současná hodnota všech nákladů banky na spotřebitelský úvěr
- c. současná hodnota všech nákladů spotřebitele na spotřebitelský úvěr vyjádřená v procentech

4) Práva spotřebitele

- 1. Nekalé obchodní praktiky jsou
 - a. Zakázané
 - b. Povolené
 - c. Doporučované
- 2. Co nepatří mezi diskriminaci spotřebitele?
 - a. Úmyslné či nedbalostí rozlišování
 - b. Zvýhodnění na základě diskriminačního důvodu
 - c. Odlišné zacházení s legitimním cílem
- 3. Je prodávající povinen informovat spotřebitele o ceně poskytovaných služeb?
 - a. Ano
 - b. Je to pouze doporučeno
 - c. Ne
- 4. Dozor nad dodržováním povinností při poskytování spotřebitelských úvěrů věřiteli, kteří neposkytují úvěry na základě povolení, licence nebo registrace České národní banky, vykonává
 - a. Ministerstvo financí
 - b. Česká obchodní inspekce
 - c. Státní úřad inspekce práce

5. Zajištění spotřebitelského úvěru nesmí být ve zcela zjevném nepoměru k
- a. hodnotě zajišťované pohledávky
 - b. hodnotě majetku dlužníka
 - c. bonitě klienta

Praktická část

1) Peníze

1. Rodina nakoupila zboží za 10 000 Kč, musí jej zaplatit v hotovosti, nebo má i jiné možnosti placení?
 - a. Lze platit pouze hotově
 - b. Existují i jiné způsoby platby
2. Objednáme si zboží za 299,50 Kč a nepřejeme si zaplatit nic navíc, budeme tedy platit
 - a. Hotově
 - b. Bezhotovostně
 - c. Nezáleží na druhu placení, vždy zaplatíme stejnou částku
3. Vlastníme kreditní kartu se zůstatkem 10 000 Kč a limitem 5 000 Kč, můžeme si dovolit koupit zboží za 12 000 Kč?
 - a. Ano, můžeme si zboží koupit
 - b. Nemůžeme si zboží koupit, protože nemáme dostatek peněz na účtu
4. Pokud provedeme vklad 1 000 Kč při úrokové sazbě 5% ročně, kolik peněz budeme mít za jeden rok?
 - a. 1 005 Kč
 - b. 1 050 Kč
 - c. 1 500 Kč

5. Uložíme 100 000 Kč na termínovaný účet na 5 let při úrokové sazbě 5 %. Úročení je složené (každý rok se na účet připočítá 5 % z částky, kterou právě máme uloženou). Za 5 let banka odečte 500 Kč za vedení účtu. Kolik tedy celkem naspoříme?
- a. 127 628 Kč
 - b. 127 128 Kč
 - c. 128 128 Kč
 - d. 126 990 Kč
6. Firma spotřebuje na 1 výrobek 10 metrů látky, přičemž 1 metr stojí 50 Kč. Plánuje zisk 10 Kč na kus. DPH je 21%. Jaká bude prodejní cena? Kolik vydělá, jestliže prodá 200 kusů?
- a. Prodejní cena 617,10 Kč a zisk 1 580 Kč
 - b. Prodejní cena 617,10 Kč a zisk 2 000 Kč
 - c. Prodejní cena 72,6 Kč a zisk 1 580 Kč
 - d. Prodejní cena 72,6 Kč a zisk 2 000 Kč
 - e. Prodejní cena 107,1 Kč a zisk 1 580 Kč
 - f. Prodejní cena 107,1 Kč a zisk 2 000 Kč
7. Jak se budou vyvíjet (růst či klesat) náklady na bydlení a o kolik, pokud loni činili 20.000 Kč měsíčně a roční míra inflace je 2%?
- a. Klesnou o 400 Kč
 - b. Vzrostou o 400 Kč
 - c. Klesnou o 4 000 Kč
 - d. Vzrostou o 4 000 Kč
8. Pokud vložíme na vkladní knížku 20 000 Kč při úroku 0,05 %, kolik si můžeme za jeden rok vybrat peněz?
- a. 21 000 Kč
 - b. 20 010 Kč
 - c. 19 990 Kč
 - d. 19 000 Kč

9. Kolik činí 500 Kč při kurzu 21.85 USD/CZK?

- a. 10 925 \$
- b. 22,88 \$

10. Podnikatel má účet v české měně se zůstatkem 100 000 Kč, účet v eurech se zůstatkem 5 000 € a u sebe má hotovost 150 000 ¥. Určete co vlastní.

- a. valuty 5 000 € a devizy 150 000 ¥
- b. devizy 5 000 € a valuty 150 000 ¥

2) Hospodaření domácnosti

1. Občan A má plat 25 000 Kč a platí nájem ve výši 19 000 Kč, občan B vydělává 14 000 Kč a má nájemné ve výši 5 000 Kč. Kdo má větší příjem?

- a. Občan A
- b. Občan B

2. Rodina musí každý měsíc zaplatit za chod domácnosti 10 000 Kč, manželka má výplatu 8 000 Kč a manžel pronajímá svůj druhý byt za 9 000 Kč. Co vzniká každý měsíc v rodinném rozpočtu?

- a. Ztráta 7 000 Kč.
- b. Přebytek 7 000 Kč.

3. Pronajímáte byt za 5 000 Kč měsíčně a chatu za 16 000 Kč měsíčně, máte tedy

- a. Nepravidelný příjem 21 000 Kč
- b. Pravidelný příjem 21 000 Kč
- c. Pravidelný příjem 5 000 Kč a nepravidelný příjem 16 000 Kč

4. Rodina má příjem ze zaměstnání 40 000 Kč, platí nájem 9 000 Kč a provoz domácnosti jí stojí dalších 9 000 Kč, nakoupí jídlo za 8 000 Kč měsíčně a na zábavu si nechává 5 000 Kč. Jakou má rodina finanční rezervu?

- a. 9 000 Kč
- b. 14 000 Kč
- c. 23 000 Kč

5. Rodina má měsíční příjmy 100 000 Kč a výdaje 60 000 Kč, nyní má stranou 30 000 Kč. Jaké je Vaše doporučení?
- Rodina si může koupit vybavení za 40 000 Kč.
 - Rodina si může koupit vybavení za 70 000 Kč.
 - Rodina si může koupit vybavení za 80 000 Kč.
6. Občan Y má příjmy 10 000 Kč a výdaje 8 000 Kč. Musí také splácet půjčku ve výši 2 000 Kč měsíčně. Tento měsíc bude mít ale nečekané výdaje dalších 1 500 Kč, jaké je Vaše doporučení?
- Občan Y by měl splatit alespoň 500 Kč. Prokáže tak dobrou vůli a jistě nebude problém se dohodnout na doplacení v budoucnu.
 - Občan Y nesplatí tento měsíc splátku a doplatí ji příště.
 - Občan Y by si měl půjčit, aby mohl splatit celou dlužnou částku.
 - Občan Y by se měl nejdříve pokusit prodat něco ze svého majetku, nebo si najít další příjem.
7. Na co není dobré si půjčovat? (Je povoleno více možností.)
- Obraz Váza růží (Pierre Auguste Renoir)
 - Dovolená v Itálii
 - Vánoční dárky
8. Rodina má příjem 40 000 Kč měsíčně. Obvykle projí 12 000 Kč a za dopravu do práce zaplatí 3 000 Kč. 5 000 Kč platí synovi ubytování na VŠ a 3 000 Kč projezdí na výletech. Také si jednou měsíčně zajde na večeři do restaurace za 1 000 Kč. Tento měsíc bude mít nezbytné výdaje ve výši 20 000 Kč. Jak danou situaci vyřešit?
- Nezaplatí VŠ koleje.
 - Půjčí si a vše zaplatí.
 - Budou chodit do práce pěšky.
 - Nepojedou na výlety.
 - Nepojedou na výlety, ani nepůjdou do restaurace.

9. Určete, které ze zmíněných nákladů jsou zbytné

- a. Posilovna
- b. Potraviny
- c. Dálniční známka
- d. Nájemné
- e. Lekce hry na kytaru
- f. Daně
- g. Kino a divadlo

10. Rodina má přebytkový rozpočet a rozhoduje se, kam peníze investovat. Vyberte nejhorší variantu.

- a. Investovat do akcií, dividendový výnos 4%
- b. Investovat do drahých kovů, jejichž cena roste o průměrně o 5 % ročně.
- c. Ponechat peníze na běžném účtu, kde se úročí 0,3 %
- d. Založit spořicí účet při 0,75 %

3) Finanční produkty

1. Vyberte nejvýhodnější variantu z pohledu banky

- a. Úrok na spořicí účet 0,1 %
- b. Úrok na spořicí účet 0,4 %
- c. Úrok na spořicí účet 1,2 %

2. Seřad'te od nejvíce výnosného k nejméně výnosnému

- a. Spořicí účet, běžný účet, termínovaný vklad, stavební spoření
- b. Běžný účet, termínovaný vklad, stavební spoření, spořicí účet
- c. Stavební spoření, termínovaný vklad, spořicí účet, běžný účet
- d. Termínovaný vklad, stavební spoření, spořicí účet, běžný účet
- e. Stavební spoření, spořicí účet, termínovaný vklad, běžný účet

3. Z pohledu banky je nejméně výhodnější úrok u půjčky
 - a. 5 %
 - b. 5,5 %
 - c. 6 %
4. Banka má vyšší úroky u vkladů než u půjček, jedná se o
 - a. správně nastavené míry, neboť tak dokáže přitáhnout více klientů
 - b. špatně nastavené míry, půjčky jsou aktivní bankovní operace
 - c. nelze rozhodnout
5. Jaká z možností je vhodná pro koupi nemovitosti?
 - a. Půjčku
 - b. Hypotéku
 - c. Americkou hypotéku
6. Vyberte osobu s nejvyšší bonitou
 - a. Osoba A: trvalý příjem 30 000 Kč, výdaje 10 000 Kč, věk 50 let
 - b. Osoba B: trvalý příjem 39 000 Kč, výdaje 18 000 Kč, věk 20 let
 - c. Osoba C: trvalý příjem 28 000 Kč, výdaje 6 000 Kč, věk 30 let
7. Nastane-li pojistná událost, pojištěný se obrátí na
 - a. Pojistníka
 - b. Pojistku
 - c. Pojistitele
8. Zvolte, co vybere pojistník (vždy se jedná o stejný druh smlouvy - stejné pojistné krytí)
 - a. Pojistné 2 000 Kč ročně
 - b. Pojistné 3 500 Kč ročně
 - c. Pojistné 6 000 Kč ročně

9. Vyberte nejvýhodnější variantu z pohledu klienta

- a. 2 % p.m.
- b. 3 % p.s.
- c. 5 % p.a.

10. Z pohledu banky je při půjčce o úroku 5 % nejvýhodnější RPSN

- a. 4,5 %
- b. 5 %
- c. 5,5 %

4) Práva spotřebitele

1. Rodina se zúčastní zájezdu, po vyčerpávajícím výšlapu na horu bez jakéhokoli občerstvení konečně dorazí na slibovaný oběd s nápoji v ceně. Při jejich konzumaci probíhá také prezentace jakéhosi nového výrobku. Po tom, co se všichni naobědvají, prodávající vyzdvihne klady produktu a snaží se jej vnutit účastníkům. Rozhodněte, zda je to zákonné chování.

- a. Ano, toto chování není v rozporu se zákonem. Proávající informoval účastníky o produktu při prezentaci a následně ještě jednou vyzdvihl důvod ke koupi.
- b. Ano, toto chování není v rozporu se zákonem, účastníci ale museli podepsat při koupi zájezdu souhlas s prezentací výrobku.
- c. Ne, toto chování je zákonem zakázáno.
- d. Ne. Ačkoli to není zakázáno zákonem, je to společensky nepřijatelné.

2. Určete, kdy se nejedná o diskriminaci

- a. Číšník odmítne obsloužit zahraničního turistu.
- b. Zaměstnavatel má požadavek minimálního věku zaměstnance k výkonu povolání.
- c. Kolega nedovolí mladší kolegyni jezdit s vysokozdvížným vozíkem, protože je žena.
- d. Umístění vtipů na vybrané etnikum na nástěnce.

3. V obchodě není uvedena cena u výrobků. Vyberte pravdivé tvrzení.
 - a. Protože prodávající nemá zákonem danou povinnost uvádět cenu, je to v pořádku.
 - b. Je to v pořádku, pokud má prodávající v obchodě přístupný ceník.
 - c. I kdyby byl v obchodě ceník, jedná se o porušování zákona.
4. Rodina si chce vzít spotřebitelský úvěr, ale bohužel ve smlouvě není uvedena roční procentní sazba nákladů. Tuto informaci neobdrželi ani jiným způsobem do této chvíle. Mají ze zákona právo na tuto informaci?
 - a. Ano
 - b. Ne
5. Insolventní člověk se snaží úvěrem zachránit splácení svých dluhů, proto přijme i nevýhodný 50% úrok. Rozhodněte, o jakou situaci se jedná.
 - a. I když to není správné řešení situace, je to legální.
 - b. Jedná se o lichvu, tedy nezákonné chování.

Doplňující otázky

1. Myslíte si, že máte dobré znalosti finanční gramotnosti?
 - a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
2. Zajímáte se o oblast financí i mimo školu (sledování naučných videí, četba knížek, přednášky...)
 - a. Ano
 - b. Občas
 - c. Ne
3. Jste spokojený/spokojená s výukou finanční gramotnosti na Vaší škole?
 - a. Ano
 - b. Spíše ano, ale není dle mě dostatečná
 - c. Ne

4. Myslíte si, že Vám výuka finanční gramotnosti pomůže v reálném životě?
 - a. Ano
 - b. Možná
 - c. Ne
5. Plánujete si v budoucnu sestavit vlastní rozpočet domácnosti?
 - a. Ano
 - b. Možná
 - c. Ne
6. Než si něco koupíte, zvažujete, zda-li to opravdu potřebujete?
 - a. Ne
 - b. Jen při vyšších částkách
 - c. Ano
7. Plánujete si výdaje dopředu?
 - a. Ano
 - b. Ne
8. Čtete smlouvy a podepisujete je pouze, pokud jim zcela rozumíte?
 - a. Ano
 - b. Ne, přečtu si smlouvu, ale podepíšu, i když mi není něco zcela jasné. (Nepřipadá mi to důležité.)
 - c. Ne, smlouvy ani nečtu.
9. Schováváte si účtenky a jiné doklady?
 - a. Ano
 - b. Jen při vyšších částkách
 - c. Ne

10. Jaké produkty máte (používáte)

- a. Nic
- b. Běžný účet
- c. Kontokorent
- d. Internetbanking
- e. Spořicí účet
- f. Stavební spoření
- g. Hypotéka
- h. Penzijní připojištění
- i. Životní pojištění
- j. Akcie, dluhopisy apod.

11. Popište své pocity

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Cítím potřebu rozvíjet svou finanční gramotnost.				
Baví mě sestavování rozpočtu a podobné věci.				
Vzdělání se ve finanční gramotnosti chápu jako nepříjemnou povinnost.				
Bojím se dospělého života - práce, starání se o domácnost a rodinný rozpočet.				
Mám v mém okolí někoho zkušeného, kdo mi pomáhá pochopit věci týkající se finanční gramotnosti.				
Mám v mém okolí člověka motivujícího mě k zájmu o finanční gramotnost.				

12. Co cítíte, pokud se dopustíte chyby?

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Vlastní stud				
Ztrapnění				
Strach z trestu				

13. Co Vás motivuje k studiu?

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Možnost mít v budoucnu dobrou práci				
Možnost v budoucnu odvádět dobře svou práci				
Ocenění a jiné odměny za úspěch				
Pocit uspokojení, možnost zdokonalovat se				

14. Jste

- a. Žena
- b. Muž

15. Váš věk

- a. do 14 let
- b. 15 let
- c. 16 a více let

3. TEST PRO VYSOKOŠKOLSKÉ STUDENTY A PRACUJÍCÍ

Test finanční gramotnosti pro studenty vysokých škol a pracující v Královéhradeckém kraji. Tento test obsahuje tři části: teoretickou, praktickou a doplňující otázky.

Teoretická část

1) Peníze

1. Co je všeobecně přijímáno jako prostředek placení a směny?
 - a. Bankovky a mince
 - b. Směnky
 - c. Peníze
2. Co je méně přesné při úhradě konkrétní částky?
 - a. Hotovostní platební styk
 - b. Bezhotovostní platební styk
 - c. Oba druhy jsou stejně přesné
3. S jakou kartou čerpáme pouze naše vlastní peníze?
 - a. Kreditní
 - b. Debetní
 - c. Úvěrovou
4. Pojem úrok vyjadřuje
 - a. Zisk banky
 - b. Cenu za půjčení peněz
 - c. Hodnota všech nákladů na úvěr
5. Odkládání finančních prostředků pro budoucí použití je
 - a. Pojištění
 - b. Spoření
 - c. Investování

6. Množství zboží a služeb, které jsou kupující schopni a ochotni koupit za určitou cenu, představuje
 - a. Trh
 - b. Nabídka
 - c. Poptávka
7. Co je to inflace?
 - a. Procentní ukazatel poklesu reálné mzdy zaměstnance
 - b. Znehodnocení peněz
 - c. Zhodnocení peněz
8. Vyberte pravdivé tvrzení.
 - a. Výnosy jsou snížením ekonomického prospěchu.
 - b. Zisk vyjadřuje, co podnik svojí vlastní činností z dluhů vytěžil.
 - c. Vkladní knížka je spořicí produktem.
9. Kurz je
 - a. Poměr, ve kterém můžeme směnit cizí měnu za domácí a naopak
 - b. Cena za směnu peněz
 - c. Zisk směnáren
10. Co nejsou peníze v cizí měně?
 - a. Devizy
 - b. Valuty
 - c. Komodita

2) Hospodaření domácnosti

1. Mezi příjmy nepatří
 - a. Nájem
 - b. Podpora v nezaměstnanosti
 - c. Sociální příspěvky

2. Mezi výdaje nepatří
 - a. Spoření
 - b. Splátky dluhu
 - c. Pasivní příjem
3. Příjem z pronájmu bytu je
 - a. Pravidelný příjem
 - b. Nepravidelný příjem
 - c. Jednorázový příjem
4. Pokud jsou příjmy větší než výdaje domácnosti, jedná se o
 - a. Vyrovnaný rozpočet
 - b. Přebytek
 - c. Schodek
5. Ideální situace je
 - a. Vyrovnaný rozpočet
 - b. Přebytek
 - c. Schodek
6. Co je to dluhová past?
 - a. Triky věřitelů (jako například nevýhodné podmínky psané malým písmem)
 - b. Situace, kdy si člověk půjčí od nedůvěryhodných subjektů a ty jej poté vydírají
 - c. Situace, kdy člověk není schopen splácet půjčku a problém řeší další půjčkou
7. Stanovení cílů finančního plánu znamená
 - a. Výběr toho, co si za peníze koupíme
 - b. Výběr toho, kolik investujeme
 - c. Stanovení termínů na jednotlivé úkoly

8. Zbytné výdaje jsou
 - a. Dobrovolné
 - b. Nedobrovolné
 - c. Dobrovolné i nedobrovolné
9. K uspokojení potřeb nad rámec základních potřeb slouží
 - a. Nutné výdaje
 - b. Zbytné výdaje
 - c. Oba druhy výdajů
10. Řešení přebytkového rozpočtu nezahrnuje
 - a. Spoření
 - b. Investice do majetku
 - c. Prodej majetku

3) Finanční produkty

1. Hlavním cílem obchodních bank je
 - a. Pomocť lidem
 - b. Podpořit ekonomický růst
 - c. Vlastní zisk
2. Pro banku je výhodné, když
 - a. Úroky přijaté z úvěrů jsou větší než úroky vydané vkladatelům.
 - b. Úroky přijaté z úvěrů jsou menší než úroky vydané vkladatelům.
 - c. Úroky přijaté z úvěrů jsou stejné jako úroky vydané vkladatelům.
3. Banka má, co se týká aktivních operací, roli
 - a. Dlužníka
 - b. Věřitele
 - c. Ručitele

4. Vklad na účtu je z pohledu banky
 - a. Aktivní operace
 - b. Pasivní operace
 - c. Neutrální operace
5. Mezi účelové úvěry patří
 - a. Americká hypotéka
 - b. Hypotéka
 - c. Kontokorent
6. Co je to bonita klienta?
 - a. Schopnost klienta dodržet své závazky k bance
 - b. Schopnost klienta dosáhnout svých cílů
 - c. Schopnost banky dosáhnout svých závazků ke klientovi
7. Pojišťovna je
 - a. Pojištěný
 - b. Pojistník
 - c. Pojistitel
8. Osoba uzavírající s pojišťovnou pojistnou smlouvu je
 - a. Pojištěný
 - b. Pojistník
 - c. Pojistitel
9. p.a. je úroková sazba
 - a. roční
 - b. pololetní
 - c. čtvrtletní

10. RPSN je

- a. hodnota všech výnosů banky z poskytnutého spotřebitelského úvěru
- b. současná hodnota všech nákladů banky na spotřebitelský úvěr
- c. současná hodnota všech nákladů spotřebitele na spotřebitelský úvěr vyjádřená v procentech

4) Práva spotřebitele

1. Nekalé obchodní praktiky jsou

- a. Zakázané
- b. Povolené
- c. Doporučované

2. Co nepatří mezi diskriminaci spotřebitele?

- a. Úmyslné či nedbalostí rozlišování
- b. Zvýhodnění na základě diskriminačního důvodu
- c. Odlišné zacházení s legitimním cílem

3. Je prodávající povinen informovat spotřebitele o ceně poskytovaných služeb?

- a. Ano
- b. Je to pouze doporučeno
- c. Ne

4. Dozor nad dodržováním povinností při poskytování spotřebitelských úvěrů věřiteli, kteří neposkytují úvěry na základě povolení, licence nebo registrace České národní banky, vykonává

- a. Ministerstvo financí
- b. Česká obchodní inspekce
- c. Státní úřad inspekce práce

5. Zajištění spotřebitelského úvěru nesmí být ve zcela zjevném nepoměru k
- a. hodnotě zajišťované pohledávky
 - b. hodnotě majetku dlužníka
 - c. bonitě klienta

Praktická část

1) Peníze

1. Rodina nakoupila zboží za 10 000 Kč, musí jej zaplatit v hotovosti, nebo má i jiné možnosti placení?
 - a. Lze platit pouze hotově
 - b. Existují i jiné způsoby platby
2. Objednáme si zboží za 299,50 Kč a nepřejeme si zaplatit nic navíc, budeme tedy platit
 - a. Hotově
 - b. Bezhotovostně
 - c. Nezáleží na druhu placení, vždy zaplatíme stejnou částku
3. Vlastníme kreditní kartu se zůstatkem 10 000 Kč a limitem 5 000 Kč, můžeme si dovolit koupit zboží za 12 000 Kč?
 - a. Ano, můžeme si zboží koupit
 - b. Nemůžeme si zboží koupit, protože nemáme dostatek peněz na účtu
4. Pokud provedeme vklad 1 000 Kč při úrokové sazbě 5% ročně, kolik peněz budeme mít za jeden rok?
 - a. 1 005 Kč
 - b. 1 050 Kč
 - c. 1 500 Kč

5. Uložíme 100 000 Kč na termínovaný účet na 5 let při úrokové sazbě 5 %. Úročení je složené (každý rok se na účet připočítá 5 % z částky, kterou právě máme uloženou). Za 5 let banka odečte 500 Kč za vedení účtu. Kolik tedy celkem naspoříme?
- a. 127 628 Kč
 - b. 127 128 Kč
 - c. 128 128 Kč
 - d. 126 990 Kč
6. Firma spotřebuje na 1 výrobek 10 metrů látky, přičemž 1 metr stojí 50 Kč. Plánuje zisk 10 Kč na kus. DPH je 21%. Jaká bude prodejní cena? Kolik vydělá, jestliže prodá 200 kusů?
- a. Prodejní cena 617,10 Kč a zisk 1 580 Kč
 - b. Prodejní cena 617,10 Kč a zisk 2 000 Kč
 - c. Prodejní cena 72,6 Kč a zisk 1 580 Kč
 - d. Prodejní cena 72,6 Kč a zisk 2 000 Kč
 - e. Prodejní cena 107,1 Kč a zisk 1 580 Kč
 - f. Prodejní cena 107,1 Kč a zisk 2 000 Kč
7. Jak se budou vyvíjet (růst či klesat) náklady na bydlení a o kolik, pokud loni činili 20.000 Kč měsíčně a roční míra inflace je 2%?
- a. Klesnou o 400 Kč
 - b. Vzrostou o 400 Kč
 - c. Klesnou o 4 000 Kč
 - d. Vzrostou o 4 000 Kč
8. Pokud vložíme na vkladní knížku 20 000 Kč při úroku 0,05 %, kolik si můžeme za jeden rok vybrat peněz?
- a. 21 000 Kč
 - b. 20 010 Kč
 - c. 19 990 Kč
 - d. 19 000 Kč

9. Kolik činí 500 Kč při kurzu 21.85 USD/CZK?

- a. 10 925 \$
- b. 22,88 \$

10. Podnikatel má účet v české měně se zůstatkem 100 000 Kč, účet v eurech se zůstatkem 5 000 € a u sebe má hotovost 150 000 ¥. Určete co vlastní.

- a. valuty 5 000 € a devizy 150 000 ¥
- b. devizy 5 000 € a valuty 150 000 ¥

2) Hospodaření domácnosti

1. Občan A má plat 25 000 Kč a platí nájem ve výši 19 000 Kč, občan B vydělává 14 000 Kč a má nájemné ve výši 5 000 Kč. Kdo má větší příjem?

- a. Občan A
- b. Občan B

2. Rodina musí každý měsíc zaplatit za chod domácnosti 10 000 Kč, manželka má výplatu 8 000 Kč a manžel pronajímá svůj druhý byt za 9 000 Kč. Co vzniká každý měsíc v rodinném rozpočtu?

- a. Ztráta 7 000 Kč.
- b. Přebytek 7 000 Kč.

3. Pronajímáte byt za 5 000 Kč měsíčně a chatu za 16 000 Kč měsíčně, máte tedy

- a. Nepravidelný příjem 21 000 Kč
- b. Pravidelný příjem 21 000 Kč
- c. Pravidelný příjem 5 000 Kč a nepravidelný příjem 16 000 Kč

4. Rodina má příjem ze zaměstnání 40 000 Kč, platí nájem 9 000 Kč a provoz domácnosti jí stojí dalších 9 000 Kč, nakoupí jídlo za 8 000 Kč měsíčně a na zábavu si nechává 5 000 Kč. Jakou má rodina finanční rezervu?

- a. 9 000 Kč
- b. 14 000 Kč
- c. 23 000 Kč

5. Rodina má měsíční příjmy 100 000 Kč a výdaje 60 000 Kč, nyní má stranou 30 000 Kč. Jaké je Vaše doporučení?
- Rodina si může koupit vybavení za 40 000 Kč.
 - Rodina si může koupit vybavení za 70 000 Kč.
 - Rodina si může koupit vybavení za 80 000 Kč.
6. Občan Y má příjmy 10 000 Kč a výdaje 8 000 Kč. Musí také splácet půjčku ve výši 2 000 Kč měsíčně. Tento měsíc bude mít ale nečekané výdaje dalších 1 500 Kč, jaké je Vaše doporučení?
- Občan Y by měl splatit alespoň 500 Kč. Prokáže tak dobrou vůli a jistě nebude problém se dohodnout na doplacení v budoucnu.
 - Občan Y nesplatí tento měsíc splátku a doplatí ji příště.
 - Občan Y by si měl půjčit, aby mohl splatit celou dlužnou částku.
 - Občan Y by se měl nejdříve pokusit prodat něco ze svého majetku, nebo si najít další příjem.
7. Na co není dobré si půjčovat? (Je povoleno více možností.)
- Obraz Váza růží (Pierre Auguste Renoir)
 - Dovolená v Itálii
 - Vánoční dárky
8. Rodina má příjem 40 000 Kč měsíčně. Obvykle projí 12 000 Kč a za dopravu do práce zaplatí 3 000 Kč. 5 000 Kč platí synovi ubytování na VŠ a 3 000 Kč projezdí na výletech. Také si jednou měsíčně zajde na večeři do restaurace za 1 000 Kč. Tento měsíc bude mít nezbytné výdaje ve výši 20 000 Kč. Jak danou situaci vyřešit?
- Nezaplatí VŠ koleje.
 - Půjčí si a vše zaplatí.
 - Budou chodit do práce pěšky.
 - Nepojedou na výlety.
 - Nepojedou na výlety, ani nepůjdou do restaurace.

9. Určete, které ze zmíněných nákladů jsou zbytné

- a. Posilovna
- b. Potraviny
- c. Dálniční známka
- d. Nájemné
- e. Lekce hry na kytaru
- f. Daně
- g. Kino a divadlo

10. Rodina má přebytkový rozpočet a rozhoduje se, kam peníze investovat. Vyberte nejhorší variantu.

- a. Investovat do akcií, dividendový výnos 4%
- b. Investovat do drahých kovů, jejichž cena roste o průměrně o 5 % ročně.
- c. Ponechat peníze na běžném účtu, kde se úročí 0,3 %
- d. Založit spořicí účet při 0,75 %

3) Finanční produkty

1. Vyberte nejvýhodnější variantu z pohledu banky

- a. Úrok na spořicím účtu 0,1 %
- b. Úrok na spořicím účtu 0,4 %
- c. Úrok na spořicím účtu 1,2 %

2. Seřad'te od nejvíce výnosného k nejméně výnosnému

- a. Spořicí účet, běžný účet, termínovaný vklad, stavební spoření
- b. Běžný účet, termínovaný vklad, stavební spoření, spořicí účet
- c. Stavební spoření, termínovaný vklad, spořicí účet, běžný účet
- d. Termínovaný vklad, stavební spoření, spořicí účet, běžný účet
- e. Stavební spoření, spořicí účet, termínovaný vklad, běžný účet

3. Z pohledu banky je nejméně výhodnější úrok u půjčky
 - a. 5 %
 - b. 5,5 %
 - c. 6 %
4. Banka má vyšší úroky u vkladů než u půjček, jedná se o
 - a. správně nastavené míry, neboť tak dokáže přitáhnout více klientů
 - b. špatně nastavené míry, půjčky jsou aktivní bankovní operace
 - c. nelze rozhodnout
5. Jaká z možností je vhodná pro koupi nemovitosti?
 - a. Půjčku
 - b. Hypotéku
 - c. Americkou hypotéku
6. Vyberte osobu s nejvyšší bonitou
 - a. Osoba A: trvalý příjem 30 000 Kč, výdaje 10 000 Kč, věk 50 let
 - b. Osoba B: trvalý příjem 39 000 Kč, výdaje 18 000 Kč, věk 20 let
 - c. Osoba C: trvalý příjem 28 000 Kč, výdaje 6 000 Kč, věk 30 let
7. Nastane-li pojistná událost, pojištěný se obrátí na
 - a. Pojistníka
 - b. Pojistku
 - c. Pojistitele
8. Zvolte, co vybere pojistník (vždy se jedná o stejný druh smlouvy - stejné pojistné krytí)
 - a. Pojistné 2 000 Kč ročně
 - b. Pojistné 3 500 Kč ročně
 - c. Pojistné 6 000 Kč ročně

9. Vyberte nejvýhodnější variantu z pohledu klienta

- a. 2 % p.m.
- b. 3 % p.s.
- c. 5 % p.a.

10. Z pohledu banky je při půjčce o úroku 5 % nejvýhodnější RPSN

- a. 4,5 %
- b. 5 %
- c. 5,5 %

4) Práva spotřebitele

1. Rodina se zúčastní zájezdu, po vyčerpávajícím výšlapu na horu bez jakéhokoli občerstvení konečně dorazí na slibovaný oběd s nápoji v ceně. Při jejich konzumaci probíhá také prezentace jakéhosi nového výrobku. Po tom, co se všichni naobědvají, prodávající vyzdvihne klady produktu a snaží se jej vnutit účastníkům. Rozhodněte, zda je to zákonné chování.

- a. Ano, toto chování není v rozporu se zákonem. Proávající informoval účastníky o produktu při prezentaci a následně ještě jednou vyzdvihl důvod ke koupi.
- b. Ano, toto chování není v rozporu se zákonem, účastníci ale museli podepsat při koupi zájezdu souhlas s prezentací výrobku.
- c. Ne, toto chování je zákonem zakázáno.
- d. Ne. Ačkoli to není zakázáno zákonem, je to společensky nepřijatelné.

2. Určete, kdy se nejedná o diskriminaci

- a. Číšník odmítne obsloužit zahraničního turistu.
- b. Zaměstnavatel má požadavek minimálního věku zaměstnance k výkonu povolání.
- c. Kolega nedovolí mladší kolegyni jezdit s vysokozdvížným vozíkem, protože je žena.
- d. Umístění vtipů na vybrané etnikum na nástěnce.

3. V obchodě není uvedena cena u výrobků. Vyberte pravdivé tvrzení.

- a. Protože prodávající nemá zákonem danou povinnost uvádět cenu, je to v pořádku.
 - b. Je to v pořádku, pokud má prodávající v obchodě přístupný ceník.
 - c. I kdyby byl v obchodě ceník, jedná se o porušování zákona.
4. Rodina si chce vzít spotřebitelský úvěr, ale bohužel ve smlouvě není uvedena roční procentní sazba nákladů. Tuto informaci neobdrželi ani jiným způsobem do této chvíle. Mají ze zákona právo na tuto informaci?
- a. Ano
 - b. Ne
5. Insolventní člověk se snaží úvěrem zachránit splácení svých dluhů, proto přijme i nevýhodný 50% úrok. Rozhodněte, o jakou situaci se jedná.
- a. I když to není správné řešení situace, je to legální.
 - b. Jedná se o lichvu, tedy nezákonné chování.

Doplňující otázky

1. Myslíte si, že máte dobré znalosti finanční gramotnosti?
 - a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
2. Zajímáte se o oblast financí i mimo školu (sledování naučných videí, četba knížek, přednášky...)
 - a. Ano
 - b. Občas
 - c. Ne
3. Jste spokojený/spokojená s výukou finanční gramotnosti na Vaší (současné nebo bývalé) škole?
 - a. Ano
 - b. Spíše ano, ale není dle mě dostatečná
 - c. Ne

4. Myslíte si, že Vám výuka finanční gramotnosti pomůže v reálném životě?
 - a. Ano
 - b. Možná
 - c. Ne
5. Plánujete si v budoucnu sestavit vlastní rozpočet domácnosti?
 - a. Ano
 - b. Možná
 - c. Ne
6. Než si něco koupíte, zvažujete, zda-li to opravdu potřebujete?
 - a. Ne
 - b. Jen při vyšších částkách
 - c. Ano
7. Plánujete si výdaje dopředu?
 - a. Ano
 - b. Ne
8. Čtete smlouvy a podepisujete je pouze, pokud jim zcela rozumíte?
 - a. Ano
 - b. Ne, přečtu si smlouvu, ale podepíšu, i když mi není něco zcela jasné. (Nepřipadá mi to důležité.)
 - c. Ne, smlouvy ani nečtu.
9. Schováváte si účtenky a jiné doklady?
 - a. Ano
 - b. Jen při vyšších částkách
 - c. Ne

10. Jaké produkty máte (používáte)

- a. Nic
- b. Běžný účet
- c. Kontokorent
- d. Internetbanking
- e. Spořicí účet
- f. Stavební spoření
- g. Hypotéka
- h. Penzijní připojištění
- i. Životní pojištění
- j. Akcie, dluhopisy apod.

11. Vzal(a) byste si někdy půjčku na

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Auto				
Dům				
Dovolenou				
Dárky				
Provoz domácnosti				
Zájmy				
Výdaje spojené se zdravotními problémy				
Výdaje spojené se vzděláním				

12. Vaše postoje

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Pokud má výrobek závadu, reklamuji ho				
Pokud mi namarkují jinou cenu, než která byla u zboží, řeším to				
Dokázal(a) bych splácet dluh jiným dluhem				
Hlídám si tok svých peněz				
Sestavuji si pravidelně rozpočet				
Zvažuji, jestli kupované zboží opravdu potřebuji				

13. Popište své pocity

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Cítím potřebu rozvíjet svou finanční gramotnost.				
Baví mě sestavování rozpočtu a podobné věci.				
Vzdělání se ve finanční gramotnosti chápu jako nepřijemnou povinnost.				
Bojím se dospělého života - práce, starání se o domácnost a rodinný rozpočet.				
Mám v mém okolí někoho zkušeného, kdo mi pomáhá pochopit věci týkající se finanční gramotnosti.				
Mám v mém okolí člověka motivujícího mě k zájmu o finanční gramotnost.				
Pomáhám ostatním pochopit věci týkající se finanční gramotnosti				
Snažím se ostatní motivovat k zájmu o rozvoj své finanční gramotnosti				

14. Co cítíte, pokud se dopustíte chyby?

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Vlastní stud				
Ztrapnění				
Strach z trestu				

15. Co Vás motivuje (motivovalo) ke studiu?

	Vůbec ne	Spíše ne	Spíše ano	Absolutně ano
Možnost mít v budoucnu dobrou práci				
Možnost v budoucnu odvádět dobře svou práci				
Ocenění a jiné odměny				
Pocit uspokojení, možnost zdokonalovat se				

16. Jste

- a. Žena
- b. Muž

17. Váš věk

- a. do 20 let
- b. 21 až 25 let
- c. 26 let až 30 let
- d. 31 až 35 let
- e. 36 až 40 let
- f. 41 až 45 let
- g. 46 až 50 let
- h. nad 50 let

18. Jste

- a. Student
- b. Pracující

19. Obor studia (práce)

- a. Společenskovední obor (ekonomie, filozofie, historie,...)
- b. Přírodovědecký obor (biologie, ekologie, chemie, lékařství,...)
- c. Technický obor (architektura, doprava, stavebnictví,...)
- d. Zemědělský obor (lesnictví, rybářství, zahradnictví...)
- e. Umění
- f. Vojenství a policie
- g. Služby
- h. Jiné

20. Máte nebo jste měli při studiu na škole také přivýdělek?

- a. Ano, hradím (hradil jsem si při studiu na VŠ) své výdaje.
- b. Ano, hradím (hradil jsem si při studiu na VŠ) část svých výdajů.
- c. Ano, i když si nemusím (nemusel jsem při studiu na VŠ) hradit své výdaje (pouze volnočasové aktivity).
- d. Ne

21. Snažíte se při studiu (zaměstnání) odvádět vždy ten nejlepší výkon?

- a. Ano, dobře odvedená práce mi přináší uspokojení. Uvědomuji si, co způsobí mé chyby nejen mně, ale i celé společnosti a mrzí mě to.
- b. Ano, dobře odvedená práce mi přináší uspokojení a mrzí mě vlastní chyby. Chci dobře odvést svou část práce.
- c. Ano, protože špatný výkon se odrazí na mých známkách, výplatě nebo hodnocení.
- d. Spíše ano, ale pouze protože by to tak podle mě mělo být, nemám vlastní motivaci.
- e. Spíše ne, nemám motivaci k práci.
- f. Spíše ne, nedívám se, co mé chyby způsobují.
- g. Ne, nezajímá mě, jak společnost funguje, dokud mi chodí výplata (jsem stále na škole).

4. PŘÍKAZY V PROGRAMU R

Základní škola

```
> zs <- read.table("zs_celkem.txt", header=T)
```

```
> attach(zs)
```

```
> summary(celkem)
```

```
Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max.
```

```
16.00 24.00 30.00 30.18 36.00 47.00
```

```
> mean(celkem)
```

```
[1] 30.17822
```

```
> var(celkem)
```

```
[1] 61.84792
```

```
> sd(celkem)
```

```
[1] 7.864345
```

```
> cov(celkem, pohlavi)
```

```
[1] 0.4908911
```

```
> cor(celkem, pohlavi)
```

```
[1] 0.1242262
```

Střední škola

```
> ss <- read.table("stredni.txt", header=T)
> attach(ss)
> summary(celkem)

  Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max.
 14.00 36.25 42.00 41.73 47.75 59.00

> mean(celkem)

[1] 41.73077

> var(celkem)

[1] 88.53696

> sd(celkem)

[1] 9.409408

> cov(celkem, pohlavi)

[1] -0.7962038

> cor(celkem, pohlavi)

[1] -0.168647

> summary(lm(formula = celkem ~ pohlavi))

Residuals:

  Min    1Q  Median    3Q   Max
-26.0278 -4.1905  0.8095  4.9722 16.9722

Coefficients:

            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  43.190     1.440  29.983 <2e-16 ***
pohlavi     -3.163     2.120  -1.492  0.14

Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 9.335 on 76 degrees of freedom

Multiple R-squared:  0.02844, Adjusted R-squared:  0.01566

F-statistic: 2.225 on 1 and 76 DF, p-value: 0.1399
```

Vysoká škola a pracující

```
> vs <- read.table("vysoka.txt", header=T)
> attach(vs)
> summary(celkem)

  Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max.
 23.00 44.25 50.00 49.39 55.00 65.00

> mean(celkem)

[1] 49.39024

> var(celkem)

[1] 74.5125

> sd(celkem)

[1] 8.632062

> summary(lm(formula = celkem ~ pohlavi + vek + status + obor))

Call: lm(formula = celkem ~ pohlavi + vek + status + obor)

Residuals:

  Min    1Q  Median    3Q   Max
-22.8002 -4.9842  0.5979  5.9978 17.8487

Coefficients: (1 not defined because of singularities)

            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 48.5578    2.9103  16.685 <2e-16 ***
 pohlavi      NA         NA     NA     NA
 vek          1.3511    0.6611   2.044 0.0443 *
 status      -3.9614    2.0866  -1.898 0.0613 .
 obor        -0.1473    0.3932  -0.375 0.7089

Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 8.119 on 78 degrees of freedom

Multiple R-squared:  0.148, Adjusted R-squared:  0.1153

F-statistic: 4.517 on 3 and 78 DF, p-value: 0.005655
```

```
> summary(lm(formula = celkem ~ vek))
```

```
Call: lm(formula = celkem ~ vek)
```

```
Residuals:
```

```
    Min     1Q  Median     3Q     Max
-23.3553 -4.9879 -0.0422  5.8013 16.8013
```

```
Coefficients:
```

```
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  44.5118    1.8066   24.638 < 2e-16 ***
vek          1.8435    0.5907    3.121  0.00251 **
```

```
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

```
Residual standard error: 8.201 on 80 degrees of freedom
```

```
Multiple R-squared:  0.1085, Adjusted R-squared:  0.09738
```

```
F-statistic: 9.739 on 1 and 80 DF, p-value: 0.002509
```